

İnsan Hâlleri

Prof. Dr. Kemal SAYAR

Rukiye KARAKÖSE

Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları : 733

İnsan Hâlleri

Prof. Dr. Kemal SAYAR
Rukiye KARAKÖSE

Editör : Dr. Hafsa FİDAN VİDİNLİ

© Bütün yayın hakları
Türkiye Diyanet Vakfı'na aittir.
Bu eser, TDV Yayın Matbaacılık
Ticaret işletmesi İcra Kurulu'nun
19.07.2018 tarih ve 120 sayılı
kararı ile basılmıştır.

3. Baskı Aralık 2020 Ankara 1.000 Adet

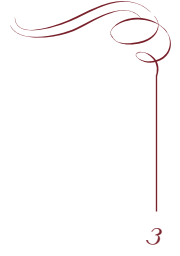
ISBN : 978-975-389-802-7

Yayıncı Sertifika No : 48058

Baskı : **TDV**
YAYIN MATBAACILIK TİC. İŞLETMESİ

Ostim OSB Mah. 1256 Cad. No: 11
Yenimahalle / Ankara

Tel. : 0312. 354 91 31 (pbx)
Faks : 0312. 354 91 32
e-posta : bilgi@tdv.com.tr

İÇİNDEKİLER

3

ÖN SÖZ	5
1. MUTLULUK.....	9
2. MERHAMET	31
3. SABIR.....	53
4. GÜVEN	71
5. ÜMİT	95
6. CESARET	115
7. SAHİCİLİK.....	135
8. ŞÜKÜR.....	151
9. TEVAZU.....	167
10. DİĞERKÂMLIK	183
11. CÖMERTLİK.....	201
12. İYİMSERLİK.....	217

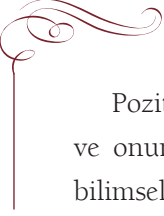
İnsan Hâlleri kitabı, Diyanet TV’de aynı adla yayımlanan programda gerçekleşen diyalogların desifresiyle olmuştur. Kitapta değinilen konular, pozitif psikoloji yaklaşımıyla ele alınmıştır. Mutluluk, merhamet, sabır, güven, ümit, cesaret, sadııcılık, şükür, tevazu, diğerkâmlık, cömertlik ve iyimserlik kavramları etrafında yapılan içten ve derinlikli sohbe, kitabı okurken siz de katılacaksınız.

ÖN SÖZ

İnsan ruhunu inceleme masasına yatan uzmanlar, bir yüzyıldır, karanlık kuvvetlerin boyunduruğunda aciz bir varlık resmi çizdiler. Öyle ki bilinçdışında türlü gulyabanı cirit atıyor, kötücül hislerin kemirdiği insan evladı bir buhrandan ötekine umarsızca yuvarlanıyordu. İnsan iradesinin nelere muktedir olduğunu ve müteal âleme doğru kanatlanışın ruhun yörüngesini nasıl değiştirebileceğini görmeyen, görmek istemeyen bir bakış. Sadece düşünün kroniğini tutan ama yükselişin imkânlarından dem vurmayan bir şeamet tellallığı. İnsanı sadece kötücüllük üzerinden tarif edersek, geleceğe itikadımız kalmaz.

Çok şükür ki bugün ruh sağlığı bilimleri, insan karakterinde zorluklara direnmeyi mümkün kılan olumlu özellikleri de kayda geçirmeye başladı. Ne oluyor da insan bazen kahramanlaşabiliyor? Neden bazı insanlar iyilik denen o mücevheri kuşanıp güzelleşiyor? Merhamet, cesaret, sabır, azim, şükran gibi olumlu nitelikler ruh sağlığımızı nereden nereye taşıyor? Bunları konuşmamız gerekir. Ruhun sadece karanlıkta kalan yerlerini değil, üzerine gün ışığı düşen ve o ışığın taşmasıyla başka hayatları da aydınlatan aydınlık veçhelerini de tartışabilmeliyiz. Aidiyet ve maneviyatın iyilik hissimize sağladığı katkıları bir süredir deneysel psikoloji çalışmalarından da okuyabiliyoruz.

Pozitif psikoloji doğumdan ölüme uzanan yolculukta ve onun bütün ara duraklarında neyin doğru gittiğinin bilimsel açıdan araştırılmasıdır. Hayatı yaşanmaya değer kılan şey nedir? Hastalık ve sıkıntı kadar insan iyiliği ve tekâmülünün de incelenmeye değer olduğunu söyleyen bu bakış, insan zayıflığına yapılan karamsar vurgunun insanın kuvvet noktalarına yapılacak bir vurguyla dengelenmesini talep eder. Kötüyü onarmanın yanına iyiyi inşa etmeyi de ekler. Yaraları iyileştirmekle yetinmek yerine daha fazlasını önerir: İnsanın içinde hazır bekleyen iyiliğin saklı gücünü harekete geçirmek.

İyi bir hayat nedir? Mutluluk nedir? Erdem tek başına bir ödül müdür insana? Bu sorular günümüzün maddi açıdan doymuş ama manevi bakımdan aç insanının ruhunu hani zamandır kemiriyor. Kimileri hayat zaten trajik diyeceklerdir, doğuyor ve ölüyoruz. Arada olan biten kısa ve zalimce, bakın insanlık tarihine diyeceklerdir. İtiraz ediyorum, tarihi iyimserler yazar. Dünyayı bulduklarından daha iyi bırakmak isteyen merhametli ve cesur insanlar tarihin aktığı yönleri değiştirir. Hayatta yaptığımız seçimler, haksızlık ve zorluk karşısında takındığımız tutumlar ve nihayet bizi aşan ve bizimle bitmeyecek bir ülkünün ne ölçüde parçası olabildiğimiz önemli. Bütün bunlarla bir hayat ısıldıyor veya karanlığa gömülüyor.

Bu kitabı oluşturan doğaçlama konuşmalar, ruhun yükseliş imkânlarına işaret ediyor. Zaaflarımızdan ve yaralarımızdan ibaret değiliz. Her yaradan bir ışık sızar.

Maharet o ışığı fark ederek, bir simyacı gibi hâl bilgisine dönüştürebilmekte.

İnsan hâlden hâle akar. Kalp takallüb eder. İnsan hâlden hâle döner. Yüzümüzü ve kalbimizi iyiliğe dönelim. Merhamete, ümide, şükre ve cesarete dönelim. Elinizde tuttuğunuz kitap ‘iyi bir hâl üzere var olma’nın imkânlarını araştırmaktadır.

Prof. Dr. Kemal SAYAR